

ellaateaduse viit

Lembit Rosenberg

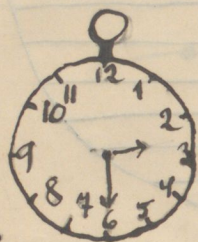
VI 14.

1921a

PEDAGOOGIN
ARHIIVMUSEUM
FOND K 45709-1

24.26.

4
mä
tas
pä
Es
1
po
O
li
as
va
pi

Ilmakaarte
määramine
taskukella ja
päikese abil

Vest

SV Edele

Lüüd

Nord

NV loode

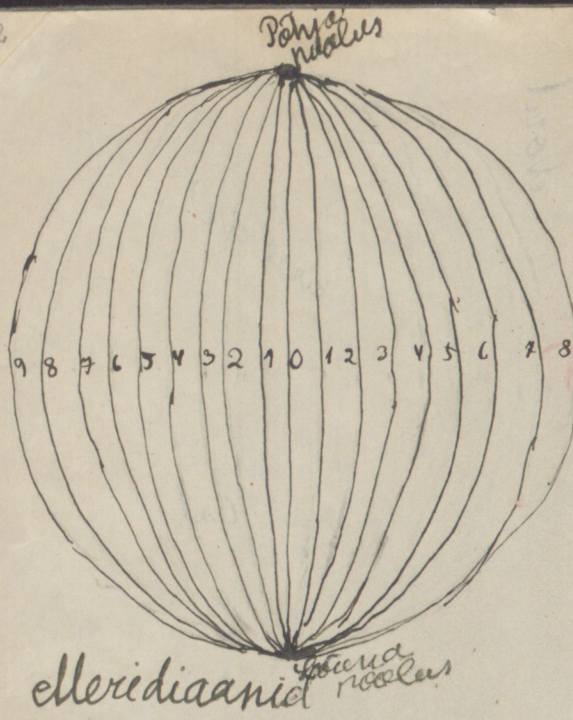
Kirre NO

Ost

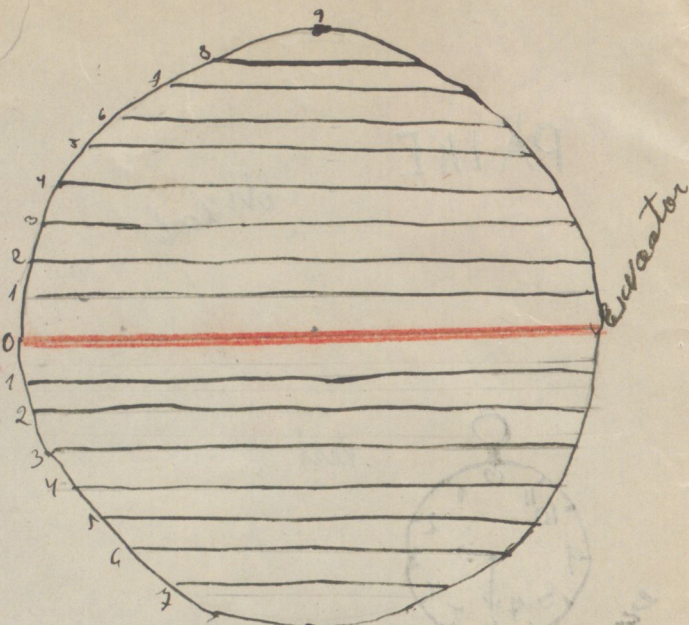
Kagu SO

Ilmakaared

Esimest korda sõitis ümber maakera Magalhães
1519 aastal. Ekvaator jaotab maakera põhja ja lõuna
poolkeraks. Meridiaanid jagavad maakera 360-ks osaks.
0 meridiaan lähtub Inglismaal Greenwichi (grinnitri)
linna. Laiused lähevad ekvaatoriga rööpelti. Eesti
asub 60-da ja 57-da laius ja 29-da ja 21 pikkus kraadi
vahel. Põhja laiused ja lõuna laiused. 4da ja lääne
pikkused.

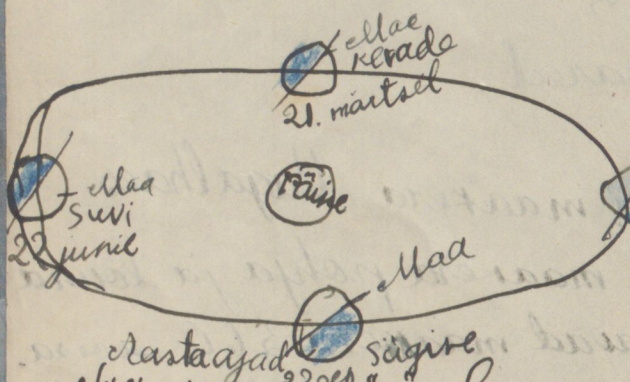

Meridiaanid

Laiusvihid ehk rööblinud

Õõpäev tekki maanera pöörlemisest.
Maanera kallak on $66\frac{1}{2}$ kraadi.

Regoorius määras
me kalendri.

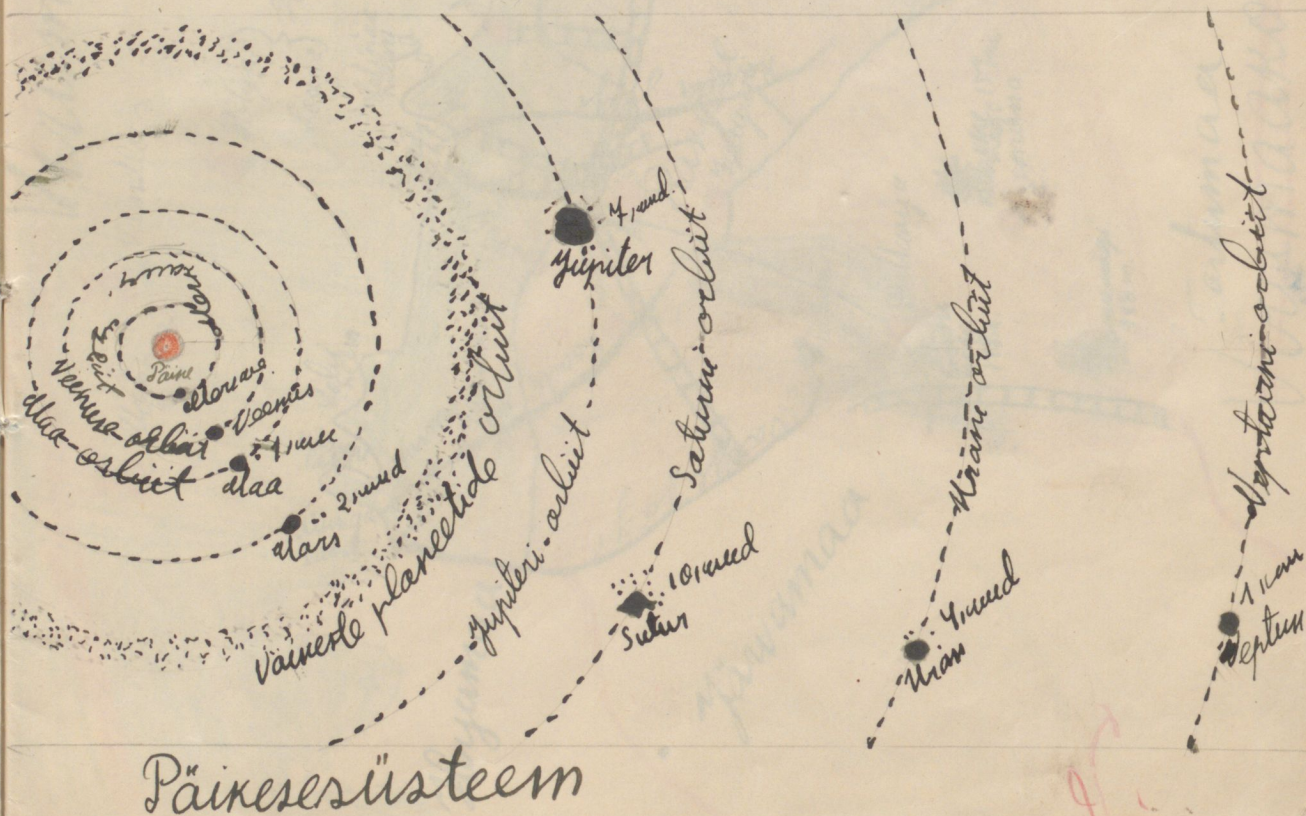
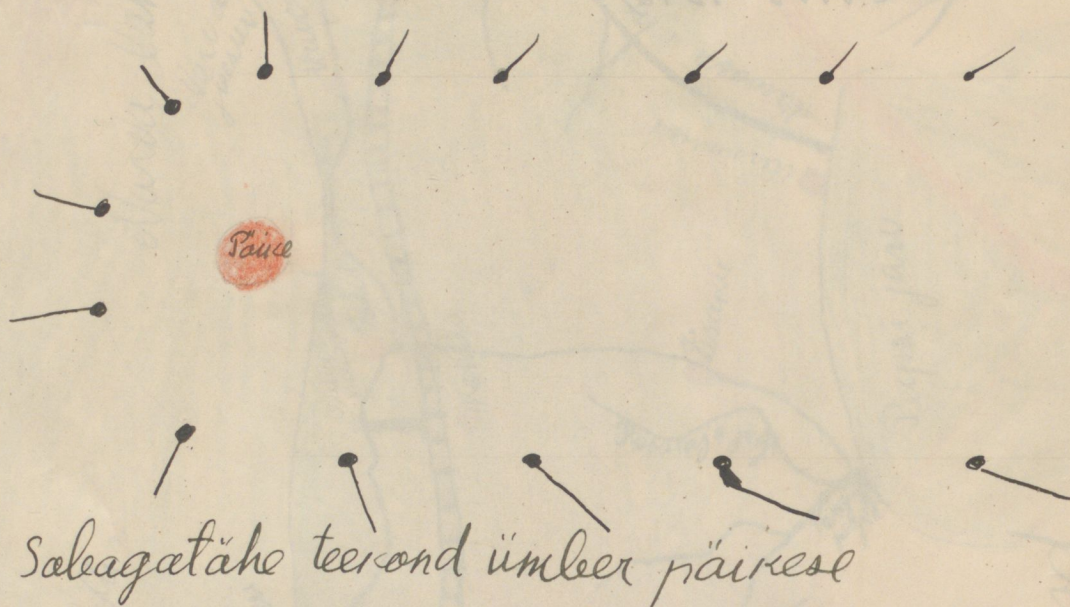
Rastagaad 22. sept. Sägis
Näärinuu, küninakuu, paastunuu, jürikuu, lehekuu,
jaanikuu, heinakuu, lõikusekuu, lõiklikuu, viinakuu,
talvekuu, jõulukuu.
Tulereeled ehk brotogaransid.

Tee mida mäeäda planeedid lüguvad nimetatakse
orbiidiks

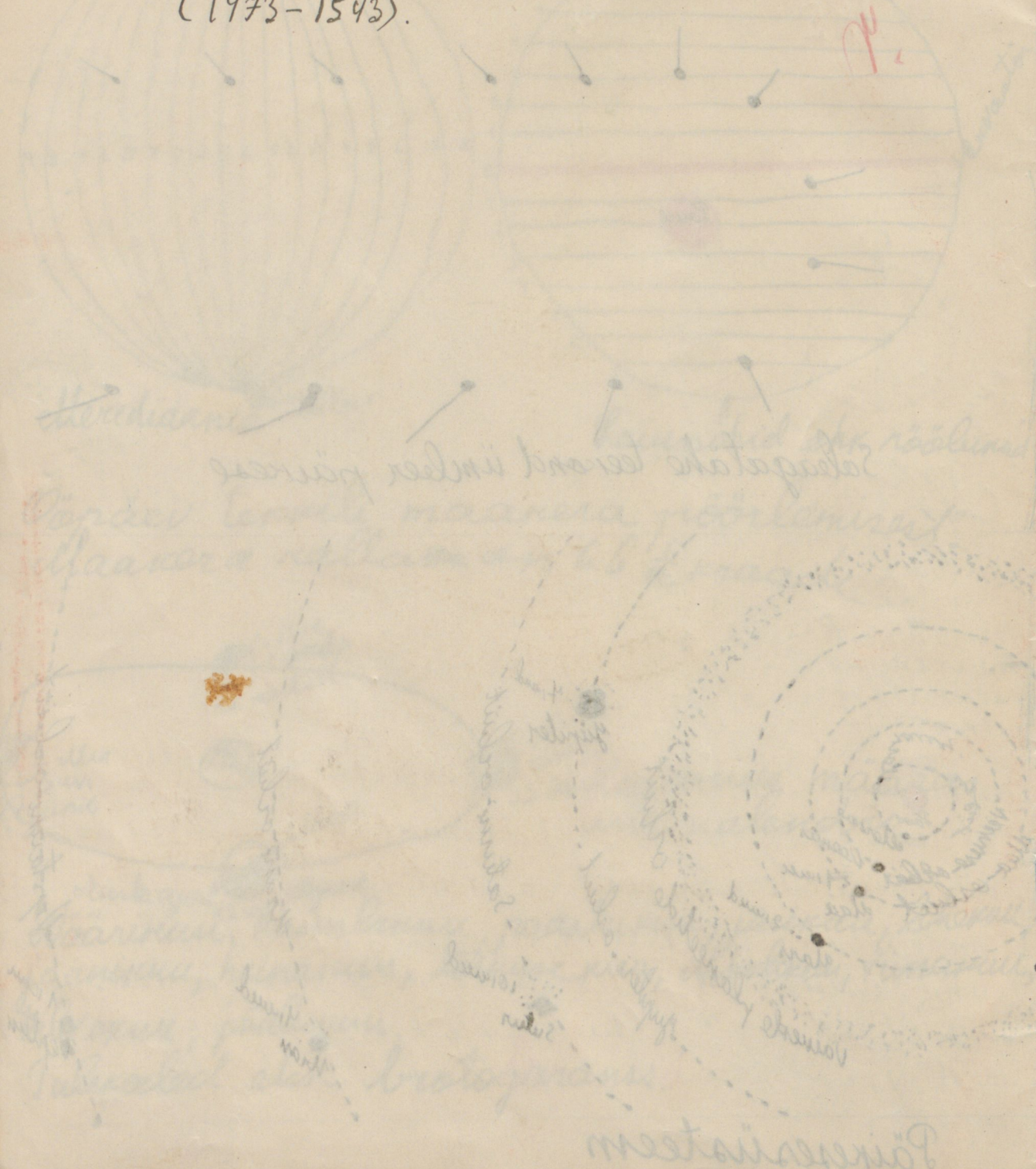
suurust

inud

all,
all,

Oige päikesesüsteemi leidis Kopernik.
(1473-1543).

Summatarsan
Mumaa

Virumaa

Sunn Lästare var

Väine Tütar

Electrolysis

Vainde 2.

Polja

La Loune

Pohja }
Louna } Hefli's.

Marek Lahti

Harva
fjærur

Navona

Olav
Kaland
Før

Yöhe

kontla

glajala

Letipia
neum

Areni

4.

Kadrina

22

у

Magu

Maia

Enavre
nadi
1480.

Kellavla
mag

Sm

Emu mägge
B.C. m

Tartumaa

Vormtaakond

Peipsi järn

Vassnava

Barbara

Verema

Hoyemaa

Yarvama

[Järvämaa]

Harjuma

Summa

Tartumaa

Viljandumaa

~~Harju maad~~

laht

Some

Коккари ооч.

Prangli saared

Kelga
Lahit

24th

Long

Vine
ma

Keusala

Glenn Zaane

Rose

~~Kohula~~

Paper

Pärnu
maa

yāwa mā

Lu
Lääne
maa

Tallinn
laht

deissan

Baldwin

Sanj
Sanj
Beldy
Lah

Merdmööda Tallinast Kuressaarde on 255 km.
 Laev sõidab 20 sõlme tunnis. Mitu tundi
 sõidab laev Tallinast Kuressaarde?
 I Mitu km. sõidab laev tunnis?

$$\frac{14 \cdot 1,8 \text{ km}}{12}$$

42

.18

25,2 km.

II Mitu tundi sõidab laev Tallinast Kuressaarde?

$$2550 : 25,2 = 10 \text{ t} 6 \text{ min.}$$

252

30

Laev sõidab Tallinast Kuressaarde 10 tunni 6 min.

Läänemaa

Saaremaa

Soome laht.

Soela väin

Lääne
maa
stun
ma

allusjälä

Maani

Sum väin

Käike väin

alusma

Walgala

Maare

Suur udd

Bohikura.

Sõue pääs

Ruhnu.

Lääne maa

Paar maa

Läti maa

Pärne m

Vilganden maa

Vrijan de maa

Valga ma

Lati mea

Spent mda

Pözner
Lant.

Pörmu

Sindi

Prejaniča

divia

Viljandi maa

Järva maa

Põhja maa

Tartu maa

Valga maa

1. Loetle saari? Saaremaa, Hiiumaa, Muhu saar, Vormsi saar, Pärnu saared, Osmussaar, Naissaar, Tütorisaared, Hoftisaared, Alurusaar, Filsandi saar, Kõnasmäe saar. 12 50
2. " - lahti? Nõva, Kunda, Tallinn, Baldiski, Matsalu, Pärnu, Kuressaare, 13
3. " - neemid? Lohisaar, 14
4. " - saari? Sõme, Kõpu, 15
5. " - väinud? Saela, Harri, Väike, Saur. 16
6. " - kõrgustunnid? Pandivere, Otepää, Haanja, Viljandi. 17
7. " - loetle kõrgustunnid ettetutvaid kõrgemaid punkte - kui kõrged need on? 18
- Suur muinasmägi. Haanja kõrgustunnid 244m. Elavere mägi Pandivere kõrgustunnid 144m. Kellavere mägi Pandivere kõrgustunnid 154m. Ammuin, Pandivere kõrgustunnid 164m. 19
8. Kuudas nimel. kõrged vallast Virumaal? Pannrannik. 20
9. Kus on ta kõige kõrgem ja kui palju? Ta on kõige kõrgem Ontinas - 50m. 21
10. Loetle P. Eestis suvituskohad. Võsu, Nõva-Jõesuu. 22
11. Mida saate rääkida ja lühikeseid? kus lühikeseid saate rääkida ja lühikeseid lühikeseid. Lühikeseid on; Tamsalu. 23

- 12 Loetle maasees olevaid varaid. Põlevkivi, savi, lülijakivi.
- 13 Kuidas nimel. Vrumaa kagu-osa? Alustaguses.
- 14 Loetle jõgesid. Nava, Kunda, Valge, Jägala, Pirita, Keila, Kasari, Pärnu, S. Emajõgi, V. Emajõgi.
~~Tallinnas, rannas, rauda~~
- 15 Kus kasvavad suuremad valerikud? Missugused? Nõrgas, rüdevaerikud, Põrveres, tõrkise kõie naha liinid.
~~Tallinnas, rannas, rauda, Kigumite. Kunda, Okeri, taemendi. Päril~~
- 16 Kus elavad "Paluvermikud" "Paluvernikud" elavad Peipsi ümbruses.
- 17 Loetle Järvamaa linnu ja alavisi. Tapa, Paide, Türi. Koeri, embla, S. Jaani, Lagedi.
- 18 Mis on "Kõue maa" Kõue maa on see pees üksikud kõrgemad kohad.
- 19 Kus on alajõgesi? Hoiujumaal.
- 20 Mis on loopealne?
- 21 Loetle jõad. Nava, Jägala, Keila.
- 22 Kus on Kata jõgi

23. kuis on puismüü? ~~Tartu maal.~~

24 Kuis asub Ellamaa? ~~Tartu maal.~~

25 kuis pooldest on ta tähtis? Seal on ^{suur} elentrijaam.

26 Kuis on eestis rõige soem? Filsandis.

27 Loetle suurimaid soid. Keitsi, Sirtu.

28 Kuis on põld rõige parem? Pandivere rõigus-
tirul.

29 Loetle jävi. Peipsi, Võrts, Ülemiste, Saad, Endla.

30 Kuis on ürgorge?

31 Kuis kohalt saab terismuda? Kuressaare lähe-
-lalt merest.

32 Kuis on Kärddla? kuis säääl asub? Kärddla on
Hiumaal. Kärddlas asub üks rabrin.

33 Kus on lindude raitsejaam? Filsandis.

34 Kus peetakse palju lambaid? Saaremaal.

35 Loetle igas maakonnas ettetulevaid erine-
vusi. Võrumaal kõrge merelalal, Saaremaal
palju rive ja tuulikuid, kadakaid ja riviaedu, Tartu-
maal kõige laiem jõgi, ning Tartus ülikool.

20. Mis on loopäälne? Kivine rajamaa.

22 Kus on Kala jõgi? Harjumaal

23 Mis on puisniit? Heinamaa ürsivute puudega.

24 Kus asub Ellamaa? Harjumaal

Tartumaa

Järvamaa

Virumaa

Siljandi-
maa

Siitamaa

Loos. 2. 1871

Suure

Rannu

Rõngu

Lehtla

V. Alamaägi

Pellu maa

Valga

Läti maa

maa

Nõrga

Kohusuu

Alustae

Ko. 1. 1871

Vald. 1. 1871

1871

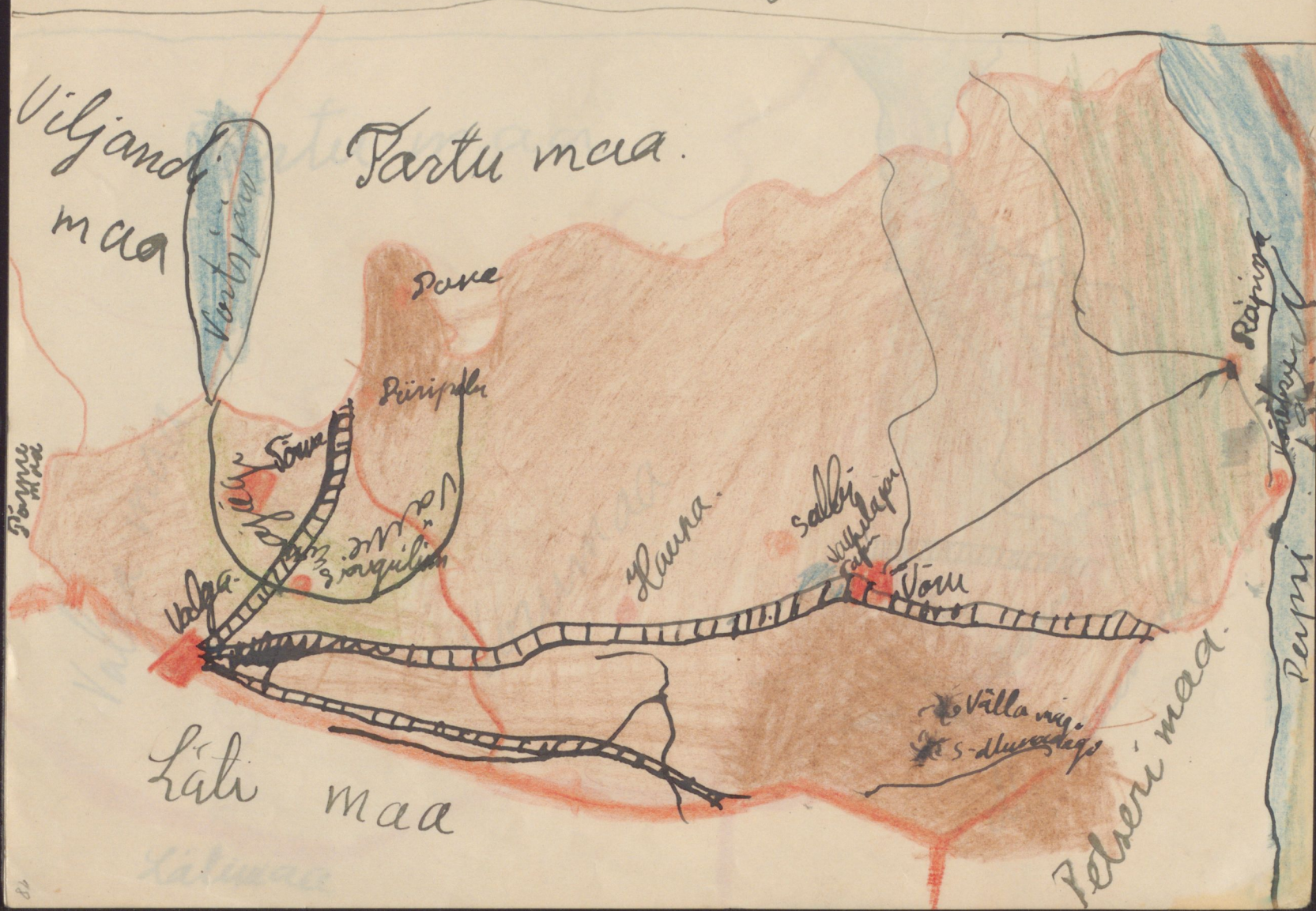
Vainj. 1. 1871

Seipni

Petsu maa

Olvene

Jõu-ja Valgamaa

Petri maa

Tartu maa

Valga maa

Võrumaa

Lätimaa

Naab' linn

Petri

linna

Laura

Al. Venemaa

Eestimaa mullkond. alus põhi.

Lulijärvi
Lüvanjärvi

Soome laht

Narva
laht

Põhja Eesti

Lõuna Eesti

Lätimaa

V - l - n - l - m - a - a

Eesti Veealused

K 45709-1